

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2021. január 20.*

„Előzetes döntéshozatal – 2004/83/EK irányelv – A menekült jogállás vagy a kiegészítő védelmi jogállás nyújtásának feltételeire vonatkozó minimumszabályok – Menekülti minőség – A 2. cikk c) pontja – A menekült jogállás megszűnése – 11. cikk – A körülmények megváltozása – A 11. cikk (1) bekezdésének e) pontja – A származási ország védelme kérelmezésének lehetősége – Értékelési szempontok – A 7. cikk (2) bekezdése – Pénzügyi és szociális támogatás – A relevancia hiánya”

A C-255/19. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber) (másodfokú bíróság [bevándorlási és menekültügyi tanács], Egyesült Királyság) a Bírósághoz 2019. március 26-án érkezett, 2019. március 22-i határozatával terjesztett elő

a **Secretary of State for the Home Department**

és

OA

között,

a **United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR)**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: A. Arabadjiev tanácselnök, K. Lenaerts, a Bíróság elnöke, a második tanács bírójaként eljárva, A. Kumin, T. von Danwitz (előadó) és P. G. Xuereb bírák,

főtanácsnok: G. Hogan,

hivatalvezető: C. Strömholm tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2020. február 27-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– az Egyesült Királyság kormánya képviseletében Z. Lavery és J. Simpson, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: D. Blundell barrister,

* Az eljárás nyelve: angol.

- a francia kormány képviselőjében kezdetben: A.-L. Desjonquères, A. Daniel, D. Colas és D. Dubois, később: A.-L. Desjonquères, A. Daniel és D. Dubois, meghatalmazotti minőségben,
- a magyar kormány képviselőjében Fehér M. Z. és Kissné Berta R., meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében kezdetben A. Azema, M. Condou-Durande és J. Tomkin, később: A. Azema és J. Tomkin, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2020. április 30-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a harmadik országok állampolgárainak, illetve a hontalan személyeknek menekültként vagy a más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről [helyesen: feltételeire] és az e státuszok tartalmára vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2004. április 29-i 2004/83/EK tanácsi irányelv (HL 2004. L 304., 12. o.; magyar nyelvű különkiadás, 19. fejezet, 7. kötet, 96. o.) 2. cikke c) pontjának és 11. cikke (1) bekezdése e) pontjának értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelem előterjesztésére a Secretary of State for the Home Department (belügyminiszter, Egyesült Királyság) és a szomáliai állampolgár OA között ez utóbbi menekült jogállásának visszavonása tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében került sor.

Jogi háttér

A nemzetközi jog

- 3 A menekültek helyzetére vonatkozó, 1951. július 28-án Genfben aláírt egyezmény (Recueil des traités des Nations unies [1954.], 189. kötet, 150. o., 2545. sz.; kihirdette: az 1989. évi 15. tvr.) 1954. április 22-én lépett hatályba. Ezen egyezményt kiegészítette a menekültek helyzetére vonatkozóan az 1967. január 31-én létrejött New York-i jegyzőkönyv (kihirdette: az 1989. évi 15. tvr.), amely maga 1967. október 4-én lépett hatályba (a továbbiakban: Genfi Egyezmény).
- 4 A Genfi Egyezmény 1. cikke A. része (2) bekezdésének első albekezdése értelmében a „menekült” kifejezés minden olyan személyre alkalmazandó, aki „faji, vallási okok, nemzeti hovatartozása, illetve meghatározott társadalmi csoporthoz való tartozása, avagy politikai meggyőződése miatti üldözéstől való megalapozott félelme miatt az állampolgársága szerinti országon kívül tartózkodik, és nem tudja, vagy az üldözéstől való félelmében nem kívánja annak az országnak a védelmét igénybe venni; vagy aki állampolgársággal nem rendelkező és korábbi szokásos tartózkodási helyén kívül tartózkodva ilyen események következtében nem tud, vagy az üldözéstől való félelmében nem akar oda visszatérni”.
- 5 Az említett egyezmény 1. cikke C. részének (5) bekezdése kimondja:

„Meggzúnik az Egyezmény alkalmazhatósága az A. rész rendelkezéseinek hatálya alá tartozó olyan személy esetén, aki:

[...]

(5) Már nem utasíthatja el állampolgársága szerinti országa védelmének igénybevétele, mivel megszűntek azok a körülmények, amelyek alapján őt menekültként elismerték;

E bekezdés nem alkalmazható az e cikk A. (1) részének hatálya alá tartozó olyan menekültre, aki korábbi üldözéséből fakadó alapos okokat tud az állampolgársága szerinti országa védelmének visszautasítására felhozni.”

Az uniós jog

- 6 A 2004/83 irányelv (3) preambulumbekkezdése értelmében „[a] genfi egyezmény és a jegyzőkönyv a menekültek védelmét szolgáló nemzetközi jogi rendszer sarokkövét képezi”.

- 7 Ezen irányelv 1. cikke kimondja:

„Ezen irányelv célja a harmadik országok állampolgárai, illetve hontalan személyek menekültként vagy más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerése feltételeinek és a védelem tartalmára vonatkozó minimumszabályok megállapítása.”

- 8 Az említett irányelv 2. cikkének c)–e) pontja értelmében:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

[...]

- c) »menekült«: harmadik ország olyan állampolgára, aki faji, illetőleg vallási okok, nemzeti hovatartozása, politikai meggyőződése avagy meghatározott társadalmi csoporthoz való tartozása miatti üldöztetéstől való megalapozott félelme miatt az állampolgársága szerinti országon kívül tartózkodik, és nem tudja, vagy az üldöztetéstől való félelmében nem kívánja annak az országnak a védelmét igénybe venni; vagy olyan hontalan személy, aki korábbi szokásos tartózkodási helyén kívül tartózkodva a fenti okoknál fogva nem tud, vagy az üldöztetéstől való félelmében nem akar oda visszatérni, és rá a 12. cikk nem vonatkozik;
- d) »menekült jogállás«: harmadik ország állampolgárának, illetve hontalan személynek valamely tagállam által menekültként történő elismertsége [helyesen: elismerése];
- e) »kiegészítő védelemre jogosult személy» olyan harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy, aki nem minősül menekültnek, de akivel kapcsolatban megalapozott okokból azt kell feltételezni, hogy származási országába, illetőleg hontalan személy esetében a korábbi szokásos tartózkodási helye szerinti országba való visszatérése esetén a 15. cikk szerinti súlyos sérelem elszenvédése tényleges veszélyének lenne kitéve; valamint akire a 17. cikk (1) és (2) bekezdése nem vonatkozik, és nem tudja vagy az ilyen veszélytől való félelmében nem kívánja ezen ország védelmét igénybe venni.”
- 9 Ugyanezen irányelvnek „A védelem szereplői” című 7. cikke az (1) és (2) bekezdésében előírja:
- „(1) A következő szereplők nyújthatnak védelmet:
- a) az állam; vagy
- b) az államot, illetve az államterület egy jelentős részét ellenőrzésük alatt tartó pártok vagy szervezetek, ideértve a nemzetközi szervezeteket is.

(2) A védelem rendszerint akkor valósul meg, ha az (1) bekezdés a) és b) pontjában említett szereplők – például az üldöztetésnek, illetve súlyos sérelmet okozónak minősülő cselekmények felderítéséhez, büntetőeljárás útján történő üldözéséhez és szankcionálásához szükséges hatékony jogszabályokkal – megfelelő lépéseket tesznek az üldöztetés, illetve a súlyos sérelem megakadályozása érdekében, és ha a kérelmező hozzáférhet e védelemhez.”

10 A 2004/83 irányelvnek „Az üldöztetés” című 9. cikke értelmében:

„(1) A Genfi Egyezmény [1. cikkének A. része] szerinti üldözésnek minősülnek azon cselekmények, amelyek:

- a) jellegüknél, illetve ismétlődésüknél fogva elegendően súlyosak ahhoz, hogy az alapvető emberi jogokat súlyosan megsértsék, különös tekintettel az állam azon kötelezettségeire, amelyektől az Emberi Jogok és Alapvető Szabadságok Védelméről szóló, 1950. november 4-én Rómában aláírt] Európai Egyezmény [a továbbiakban: EJE] 15. cikkének (2) bekezdése értelmében nem lehet eltérni, vagy
- b) különböző olyan intézkedések együtteséből állnak össze, amelyek elég súlyosan sértik az emberi jogokat ahhoz, hogy az érintett személy helyzetére az a) pontban említetthez hasonló módon hassanak.

(2) Az (1) bekezdés szerinti üldözés többek között a következő cselekmények formájában jelenhet meg:

- a) fizikai vagy pszichikai erőszak alkalmazása, ideértve a nemi erőszakot is;

[...]

(3) A 2. cikk c) pontjával összhangban, a 10. cikkben említett okok és az (1) bekezdésben üldözésnek minősített cselekmények között összefüggésnek kell lennie.”

11 Ezen irányelv „Megszűnés” című 11. cikke (1) bekezdésének e) pontja és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) A harmadik ország állampolgára, illetve a hontalan személy a továbbiakban már nem minősül menekültnek, amennyiben:

[...]

- e) azon körülmények megszűnése miatt, amelyek kapcsán menekültként ismerték el, az állampolgársága szerinti ország védelmének igénybevételét a továbbiakban már nem utasíthatja el;

[...]

(2) Az (1) bekezdés e) és f) pontjának alkalmazásakor a tagállamoknak meg kell vizsgálniuk, hogy a körülményekben bekövetkezett változás annyira jelentős és maradandó jellegű-e, hogy a menekült üldöztetés miatti félelme már nem tekinthető megalapozottnak.”

12 Az említett irányelv „Súlyos sérelem” című 15. cikke kimondja:

„Az alábbiak minősülnek súlyos sérelemnek:

- a) halálbüntetés kiszabása vagy végrehajtása; vagy

- b) kínzás vagy embertelen, illetve megalázó bánásmód vagy büntetés alkalmazása a kérelmezővel szemben a származási országban; vagy
 - c) nemzetközi vagy belső fegyveres konfliktushelyzetekben felmerülő megkülönböztetés nélküli erőszak következtében polgári személy életének vagy sértetlenségének [helyesen: testi épségének] súlyos és egyedi fenyegetettsége.”
- 13 A 2004/83 irányelvet 2013. december 21-i hatállyal hatályon kívül helyezte a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2011. L 337., 9. o.; helyesbítés: HL 2017. L 167., 58. o.). Ez utóbbi irányelv (50) preambulumbekzdésének megfelelően Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága nem vett részt az említett irányelvnek az elfogadásában, az rájuk nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.

Az Egyesült Királyság joga

- 14 A Refugee or Person In Need of International Protection Regulations 2006 (a menekültekről vagy nemzetközi védelemre jogosultakról szóló 2006. évi szabályok) 4. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) Annak eldöntése során, hogy valamely személy menekült vagy humanitárius védelemre jogosult személy-e, a következő szereplők nyújthatnak az üldöztetéssel, illetve a súlyos sérelemmel szemben védelmet:

- a) az állam; vagy
- b) az államot, illetve az államterület egy jelentős részét ellenőrzésük alatt tartó pártok vagy szervezetek, ideértve a nemzetközi szervezeteket is.

(2) A védelmet rendszerint akkor kell megvalósulónak tekinteni, ha az (1) bekezdés (a) és (b) pontjában említett szereplők az üldöztetésnek, illetve súlyos sérelmet okozónak minősülő cselekmények felderítéséhez, büntetőeljárás útján történő üldözéséhez és szankcionálásához szükséges hatékony jogszabályokkal megfelelő lépéseket tesznek az üldöztetés, illetve a súlyos sérelem megakadályozása érdekében, és ha az (1) bekezdésben említett személy hozzáférhet e védelemhez.”

- 15 Az Immigration Rules (bevándorlási szabályok) 338A. cikke kimondja:

„A 339A–339AB. pontok bármelyikének alkalmazandósága esetén vissza kell vonni a valamely személy számára a 334. cikk alapján biztosított menekült jogállást, illetve az nem hosszabbítható meg. [...]”

- 16 E szabályok 339A. cikke értelmében:

„A jelen cikk alkalmazandó abban az esetben, ha a belügyminisztérium megállapítja az alábbi egy vagy több feltétel teljesülését:

[...]

- v. azon körülmények megszűnése miatt, amelyek kapcsán menekültként ismerték el, az állampolgársága szerinti ország védelmének igénybevételét a továbbiakban már nem utasíthatja el; vagy

vi. bár nem rendelkezik állampolgársággal, visszatérhet abba az országba, ahol korábbi szokásos tartózkodási helye volt, mivel megszűntek azok a körülmények, amelyekkel kapcsolatban őt menekültként elismerték.

Az v) és vi) pont alkalmazásakor a belügyminisztériumnak meg kell vizsgálnia, hogy a körülményekben bekövetkezett változás annyira jelentős és maradandó jellegű-e, hogy a menekült üldöztetés miatti félelme már nem tekinthető megalapozottnak.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 17 OA egy mogadishui (Szomália) származású szomáliai állampolgár. OA a kisebbségi Rer Hamar klán tagja.
- 18 Az 1990-es években OA és akkori házastársa a Hawiye fegyveresek által elkövetett több súlyos sérelem és erőszakos támadás áldozataivá váltak.
- 19 2001-ben a házaspár Szomáliából Kenyába menekült. Ugyanebben az évben OA akkori felesége belépett az Egyesült Királyságba, és az előző pontban említett üldöztetés miatt menekült jogállást kapott.
- 20 OA 2003-ban lépett be az Egyesült Királyságba, ahol az akkori feleségének eltartottjaként menekült jogállást kapott.
- 21 2014. július 8-án a belügyminiszter arról tájékoztatta OA-t, hogy vissza kívánja vonni menekült jogállását.
- 22 2016. szeptember 27-i határozatával a belügyminiszter visszavonta OA menekült jogállását a körülményeknek a származási országában bekövetkezett változása miatt, és kizárta őt a nemzeti bevándorlási törvény szerinti humanitárius védelemből, megállapítva, hogy OA származási országába való visszatérése nem sérti az Egyesült Királyságnak az EJEE 3. cikke alapján fennálló kötelezettségeit.
- 23 OA keresetet indított e határozattal szemben a First-tier Tribunal (Immigration and Asylum Chamber) (elsőfokú bíróság [bevándorlási és menekültügyi tanács], Egyesült Királyság) előtt. E bíróság OA keresetét teljes egészében elutasító első ítéletet hozott, majd ezen ítéletnek az Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber) (másodfokú bíróság [bevándorlási és menekültügyi tanács], Egyesült Királyság) általi hatályon kívül helyezését követően az említett keresetet részben elutasító második ítéletet hozott.
- 24 E második ítélet hatályon kívül helyezését követően az Upper Tribunalnak (Immigration and Asylum Chamber) (másodfokú bíróság [bevándorlási és menekültügyi tanács]) újból meg kell vizsgálnia OA keresetét.
- 25 A kérdést előterjesztő bíróság előtt a belügyminiszter azt állítja, hogy a 2004/83 irányelv 11. cikke (1) bekezdésének e) pontja értelmében jogosult volt visszavonni OA menekült jogállását amiatt, hogy OA származási országában a körülményekben tartós változás következett be, mivel álláspontja szerint Mogadishuban a többségi klánok már nem üldözik a kisebbségi klánokat, és az állam hatékony

védelmet nyújt. E tekintetben a belügyminiszter az ugyanezen bíróság által hozott, 2014. október 3-i MOJ és társai (Mogadishuba való visszatérés) iránymutató ítéletben szereplő megállapításokra hivatkozik:

„ii. Általában egy »átlagos polgárnak« minősülő (vagyis a biztonsági erőkkel; a kormányzati vagy hivatalos közigazgatással, valamely NGO-val vagy nemzetközi szervezettel kapcsolatban nem álló) személlyel szemben az adott ideig tartó távollét utáni, Mogadishuba való visszatéréskor nem áll fenn olyan üldöztetés vagy sérülés valós veszélye, amely az EJEE 3. cikk vagy az elismerési irányelv 15. cikkének c) pontja szerinti védelmet tenne szükségessé. [...]

[...]

vii. Egy hosszabb távollét után Mogadishuba visszatérő személy, ha van ott élő szűk családja, ahhoz fordul, hogy ismételt letelepedéséhez és megélhetésének biztosításához támogatást kérjen. Bár a visszatérő azoktól a klántagoktól is kérhet támogatást, akik nem a közeli rokonai, e segítség vélhetően csak a többségi klán tagjai számára elérhető, mivel a kisebbségi klánok adott esetben kevésbé tudnak segíteni.

viii. Mogadishuban a klántság jelentősége megváltozott. A klánok jelenleg potenciálisan szociális támogató mechanizmusokat nyújtanak és a megélhetési lehetőségek terén nyújtanak segítséget, miközben védelmi feladataik csekélyebbek, mint korábban. Mogadishuban nincsenek klánok által létrehozott fegyveres erők, és nem tapasztalható klánok közötti erőszak, sem pedig klánon alapuló hátrányosan megkülönböztető bánásmód, még a kisebbségi klánok tagjai esetében sem.

[...]

xi. Csak azoknak kell tehát azzal számolniuk, hogy életkörülményeik a humanitárius védelem szempontjából elfogadható szint alá süllyednek, akik nem rendelkeznek a klán vagy a család támogatásával, nem kapnak külföldről átutalásokat és nincs valós kilátásuk a hazatérést követően a megélhetés biztosítására.

xii. A bizonyítékok egyértelműen azt mutatják, hogy most általánosságban nem csak a Mogadishuból származó személyek térhetnek vissza a városba anélkül, hogy a 15. cikk c) pontja értelmében vett veszélynek vagy a nyomor tényleges veszélyének lennének kitéve. Ezzel szemben a várossal korábban sehogyan nem kapcsolódó, pénzügyi forrásokhoz való hozzáféréssel, valamint klán, család által nyújtott vagy szociális támogatás más formájával sem rendelkező, kisebbségi klánba tartozó személy számára valószínűleg nem realizálható a Mogadishuba történő áthelyezés, mivel otthonteremtési eszközök és valamiféle folyamatos pénzügyi támogatás hiányában ténylegesen fennáll annak a veszélye, hogy e személynek nincs más választása, minthogy átmeneti szálláson éljen valamely belső menekülttáborban, ahol ténylegesen fennáll annak a lehetősége, hogy az elfogadható humanitárius előírásokat sem teljesítő körülmények között kell élnie.”

26 OA vitatja e megállapításokat, és azzal érvel, hogy továbbra is megalapozott a mogadishui üldöztetéstől való féltelme, és hogy a szómáliai állami hatóságok nem képesek megvédeni őt e súlyos sérelmekről. E tekintetben OA a United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) (Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztossága [UNHCR] által 2014 júniusában végzett értékelésre hivatkozik, amely szerint Mogadishuban súlyosan aggályos a biztonsági helyzet az állami védelem rendelkezésre állásának kérdéséről, mivel a kisebbségi klánok helyzete továbbra is rendkívül hátrányos, többek között e városban. Egyébiránt OA azt állítja, hogy az előző pontban hivatkozott iránymutató ítélet az állami védelem téves értelmezésén alapul, mivel részben a család vagy a klán más tagjai által nyújtott védelem fennállásán alapul, amelyek nem állami, hanem magánszereplőknek minősülnek.

- 27 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemben szereplő információk szerint az Egyesült Királyság egyes bíróságai úgy vélik, hogy a megfelelő védelem rendelkezésre állását figyelembe kell venni mind az üldöztetéstől való „megalapozott félelemre” vonatkozó elem értékelésének szakaszában, mind pedig az azon „védelemre” vonatkozó elem értékelésének szakaszában, amelyre a kérelmező nem hivatkozhat, vagy nem kíván hivatkozni, anélkül azonban, hogy e két szakaszban mindig ugyanazon követelményeknek kellene megfelelnie. E bíróságok úgy vélik, hogy bár e második elemet a 2004/83 irányelv 7. cikkéből eredő követelményekre tekintettel kell értékelni, e követelmények nem alkalmazandók az első elem vizsgálata során, amely elem tehát a védelem bármely formáját figyelembe veheti, és különösen az érintett személy családja vagy klánja által nyújtott támogatást.
- 28 Ami OA-nak a Mogadishuba való esetleges visszatérését követő helyzetét illeti, a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy OA csökkent mozgásképessége miatt kétségtelenül korlátozott lehetőségei vannak arra, hogy munkát találjon e városban. Továbbá OA pénzügyi támogatást kérhet az említett városban élő közeli rokonaitól, nővérétől, aki legutóbb Dubaiban (Egyesült Arab Emírségek) tartózkodott, valamint a Rer Hamar klán Egyesült Királyságban tartózkodó tagjaitól, legalábbis addig, amíg képes nem lesz Mogadishuban maga fedezni a saját szükségleteit.
- 29 E körülmények között az Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber) (másodfokú bíróság [bevándorlási és menekültügyi tanács]) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1) Állami védelemként kell-e értelmezni a 2004/83 irányelv 11. cikke (1) bekezdésének e) pontja és 2. cikkének e) pontja értelmében vett »állampolgárság szerinti ország védelmét«?
- 2) Annak eldöntése során, hogy a 2004/83 irányelv 2. cikkének e) pontja értelmében vett üldöztetéstől való megalapozott félelem fennáll-e, és hogy ezen irányelv 7. cikke értelmében elérhető-e védelem ilyen üldöztetéssel szemben, mindkét kérdésre a »védelmi tesztet« vagy »védelmi vizsgálatot« kell-e alkalmazni, és ha igen, mindkét esetben ugyanazon kritériumok irányadók-e?
- 3) A 2004/83 irányelv 7. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti, nem állami szereplők által nyújtott védelem alkalmazhatóságától eltekintve, amennyiben az (1) kérdésre igenlő választ kell adni, a védelem hatékonyságát vagy elérhetőségét kizárólag az állami szereplők védelmi intézkedései/funkciói alapján kell-e értékelni, vagy figyelembe lehet venni a magánszereplők (civil társadalmi szereplők), például a családok és/vagy klánok védelmi intézkedéseit/funkcióit is?
- 4) Megegyeznek-e a 2004/83 irányelv 7. cikkével összefüggésben alkalmazandó kritériumokkal az ezen irányelv 11. cikke (1) bekezdésének e) pontjával összefüggésben a megszűnés értékeléséhez elvégzett »védelmi vizsgálatra« vonatkozó kritériumok (amint azt a (2) és a (3) kérdések feltételezik)?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Előzetes észrevételek

- 30 Mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy noha az előzetes döntéshozatal iránti kérelemben szereplő információk szerint OA menekült jogállást kapott a Mogadishuban élő, kisebbségi klán tagjaként e városban a többségi klán fegyveresei részéről az 1990-es évek során őt ért erőszakos üldözési cselekmények miatt, ugyanezen tájékoztatásokból kitűnik, hogy az időközben bekövetkezett változásokat követően „Mogadishuban nincsenek klánok által létrehozott fegyveres erők, és nem tapasztalható klánok közötti erőszak, sem pedig klánon alapuló hátrányosan megkülönböztető bánásmód, még a kisebbségi klánok tagjai esetében sem”. E tekintetben úgy tűnik, hogy az említett kérelem azon a megfontoláson alapul, hogy a Szomáli Szövetségi Köztársaság jelenleg főszabály szerint elegendő védelmet biztosít az üldözési cselekményekkel szemben, e védelmet azonban kiegészítheti a

családhoz és a klánhoz hasonló magánszereplők által biztosított védelem. Ebben az összefüggésben a kérdést előterjesztő bíróság hangsúlyozza, hogy a családjuk vagy a klán támogatása hiányában a Mogadishuba visszatérő szomáliai állampolgároknak „nincs valós esélyük a hazatérést követően a megélhetés biztosítására, [és] azzal kell számolniuk, hogy életkörülményeik a humanitárius védelem szempontjából elfogadható szint alá süllyednek”.

- 31 Ennek pontosítását követően ugyanezen információkból kitűnik, hogy OA vitatja a kérdést előterjesztő bíróságnak az előző pontban összefoglalt megállapításait, és azt állítja, hogy továbbra is megalapozott a mogadishui üldöztetéstől való félelme, és hogy a szomáliai állami hatóságok nem képesek megvédeni őt az üldözési cselekményektől. Egyébiránt a francia kormány a tárgyaláson előadta, hogy e bíróságnak az e hatóságok által biztosított védelemre és az üldöztetés veszélyének hiányára vonatkozó megállapításai már nem felelnek meg a Szomáliában jelenleg fennálló helyzetnek.
- 32 Ilyen körülmények között a kérdést előterjesztő bíróság feladata megvizsgálni, hogy a Mogadishuba való visszatérést követően fennáll-e annak veszélye, hogy OA üldözésnek lesz kitéve.

A negyedik kérdésről

- 33 Negyedik kérdésével, amelyet elsőként kell megvizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2004/83 irányelv 11. cikke (1) bekezdésének e) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy az e rendelkezésben a menekült jogállás megszűnésével kapcsolatosan szereplő „védelemnek” ugyanazon követelményeknek kell megfelelnie, mint amelyek e jogállás megadása tekintetében az ezen irányelv 2. cikkének a 7. cikk (1) és (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett c) pontjából következnek.
- 34 E tekintetben az említett irányelv 11. cikke (1) bekezdésének e) pontja kimondja, hogy a harmadik ország állampolgára a továbbiakban már nem minősül menekültnek, amennyiben „azon körülmények megszűnése miatt, amelyek kapcsán menekültként ismerték el, az állampolgársága szerinti ország védelmének igénybevételét a továbbiakban már nem utasíthatja el”.
- 35 E rendelkezés, ahogyan a Genfi Egyezmény 1. cikke C. részének (5) bekezdése is, előírja a menekülti minőség elvesztését, amennyiben megszűnnek azon körülmények, amelyek alapján e minőséget elismerték, azaz más szóval, amikor a menekült jogállás nyújtásának feltételei már nem teljesülnek. Mivel a 2004/83 irányelv 11. cikke (1) bekezdésének e) pontja úgy rendelkezik, hogy az állampolgár a származási országa védelmének igénybevételét „már nem utasíthatja el”, magában foglalja, hogy a szóban forgó „védelem” ugyanaz, mint amely addig hiányzott, vagyis az ezen irányelv 2. cikkének c) pontjában felsorolt öt ok közül legalább az egyik alapján történő üldözés elleni védelem (lásd ebben az értelemben: 2010. március 2-i Salahadin Abdulla és társai ítélet, C-175/08, C-176/08, C-178/08 és C-179/08, EU:C:2010:105, 65. és 67. pont).
- 36 Ily módon azon körülmények, amelyek a származási országnak az üldözési cselekményekkel szembeni védelem biztosítására vonatkozó képességét, illetve épp ellenkezőleg annak hiányát mutatják, döntő bizonyítékoknak minősülnek a menekült jogállás nyújtását, illetve adott esetben szimmetrikusan annak megszűnését eredményező értékelés során. Az ilyen megszűnés így magában foglalja, hogy a körülmények megváltozása orvosolta a menekült jogállás elismerését eredményező okokat (2010. március 2-i Salahadin Abdulla és társai ítélet, C-175/08, C-176/08, C-178/08 és C-179/08, EU:C:2010:105, 68. és 69. pont).
- 37 A 2004/83 irányelv által a menekült jogállás megadása és megszűnése között létrehozott szimmetriára tekintettel annak a védelemnek, amely ezen irányelv 2. cikkének c) pontja keretében kizárhatja e jogállást vagy ezen irányelv 11. cikke (1) bekezdésének e) pontja értelmében meg is szüntetheti azt, ugyanazon követelményeknek kell megfelelnie, mint amelyek többek között az említett irányelv 7. cikkének (1) és (2) bekezdéséből következnek.

- 38 Annak megállapításához, hogy az érintett menekült üldöztetéstől való félelme már nem megalapozott, a 2004/83 irányelv 7. cikke (2) bekezdésének fényében az illetékes hatóságoknak e menekült egyéni helyzetére tekintettel meg kell vizsgálniuk, hogy a szóban forgó, az e 7. cikk (1) bekezdése szerinti, védelmet nyújtó szereplő, illetve szereplők megfelelő lépéseket tettek-e az üldöztetés megakadályozása érdekében, így különösen rendelkeznek-e az üldöztetésnek minősülő cselekmények felderítéséhez, büntetőeljárás útján történő üldözéséhez és szankcionálásához szükséges hatékony jogszabályokkal, és az érintett állampolgár a menekült jogállásának megszűnése esetén hozzáférhet-e ehhez a védelemhez (lásd ebben az értelemben: 2010. március 2-i Salahadin Abdulla és társai ítélet, C-175/08, C-176/08, C-178/08 és C-179/08, EU:C:2010:105, 70. és 74. pont).
- 39 A fenti megfontolásokra tekintettel a negyedik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2004/83 irányelv 11. cikke (1) bekezdésének e) pontját úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezésben a menekült jogállás megszűnésével kapcsolatosan szereplő „védelemnek” ugyanazon követelményeknek kell megfelelnie, mint amelyek e jogállás megadása tekintetében az ezen irányelv 2. cikkének a 7. cikk (1) és (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett c) pontjából következnek.

Az első, második és harmadik kérdésről

- 40 Együttesen vizsgálendő első, második és harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2004/83 irányelv 11. cikke ezen irányelv 7. cikke (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett (1) bekezdésének e) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy az olyan magánszereplők, mint az érintett harmadik országbeli állampolgár családja vagy klánja által nyújtott esetleges szociális és pénzügyi támogatás megfelel-e az e rendelkezésekből eredő védelmi követelményeknek, illetve hogy az ilyen támogatás releváns-e az ezen irányelv 7. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti, állam által nyújtott védelem hatékonyságának vagy rendelkezésre állásának értékelése céljából, vagy annak meghatározása érdekében, hogy fennáll-e az említett irányelv 11. cikkének az ezen irányelv 2. cikke c) pontjával együttesen értelmezett (1) bekezdésének e) pontja értelmében vett üldöztetéstől való megalapozott félelem.
- 41 E tekintetben elsősorban meg kell vizsgálni, hogy az olyan magánjogi szereplők által nyújtott szociális és pénzügyi támogatás, mint amilyen az érintett harmadik országbeli állampolgár családja vagy klánja, tekinthető-e úgy, mint amely megfelel a 2004/83 irányelv 11. cikkének az ezen irányelv 7. cikke (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett (1) bekezdésének c) pontjából eredő védelmi követelményeknek.
- 42 Ezen irányelv 2. cikkének c) pontjával összhangban a származási országában fennálló körülmények miatt fenn kell állnia a harmadik ország állampolgárának az e rendelkezésben felsorolt öt ok közül legalább az egyik miatt a személyes üldöztetéstől való megalapozott félelmének. E körülmények azt bizonyítják, hogy a harmadik ország nem nyújt védelmet állampolgárának az üldözési cselekményekkel szemben (lásd ebben az értelemben: 2010. március 2-i Salahadin Abdulla és társai ítélet, C-175/08, C-176/08, C-178/08 és C-179/08, EU:C:2010:105, 56. és 57. pont).
- 43 Ahogyan arra a főtanácsnok az indítványának 58. pontjában lényegében rámutatott, és ahogyan az a jelen ítélet 38. pontjában is szerepel, az említett irányelv 11. cikke (1) bekezdésének e) pontjában előírt védelmet ezen irányelv 7. cikkének (2) bekezdése pontosítja, amely szerint „[a] védelem rendszerint akkor valósul meg, ha az [említett cikk] (1) bekezdésében említett szereplők – például az üldöztetésnek, illetve súlyos sérelmet okozónak minősülő cselekmények felderítéséhez, büntetőeljárás útján történő üldözéséhez és szankcionálásához szükséges hatékony jogszabályokkal – megfelelő lépéseket tesznek az üldöztetés, illetve a súlyos sérelem megakadályozása érdekében, és ha a kérelmező hozzáférhet e védelemhez”.

- 44 E kifejezéseket figyelembe véve a 2004/83 irányelv 11. cikke ezen irányelv 7. cikke (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett (1) bekezdésének e) pontja által megkövetelt védelem az érintett személy állampolgársága szerinti harmadik ország azon képességére utal, hogy megelőzze vagy szankcionálja az említett irányelv értelmében vett üldözést (lásd ebben az értelemben: 2010. március 2-i Salahadin Abdulla és társai ítélet, C-175/08, C-176/08, C-178/08 és C-179/08, EU:C:2010:105, 59., 67. és 68. pont). Ezenkívül az említett 7. cikk (2) bekezdése az üldözési cselekmények megakadályozása érdekében hozott intézkedésekre, valamint az ilyen cselekmények felderítését, büntetőeljárás útján történő üldözését és szankcionálását lehetővé tevő hatékony bírósági rendszer fennállására vonatkozik.
- 45 A 2004/83 irányelvnek a cselekmények üldözésnek minősítését lehetővé tevő elemeket meghatározó 9. cikke az (1) bekezdésében pontosítja, hogy a releváns tények jellegüknél, illetve ismétlődésüknél fogva „elegendően súlyosak” ahhoz, hogy „az alapvető emberi jogokat súlyosan megsértsék”, vagy különböző olyan intézkedések együtteséből állnak, amelyek „elég súlyosa[k]” ahhoz, hogy az érintett személy helyzetére „az alapvető emberi jogok[...] súlyos[...] megsért[éséhez]” hasonló módon hassanak. Ezen irányelv 9. cikkének (3) bekezdése hozzáteszi, hogy az irányelv 10. cikkében említett üldöztetési okok és az üldözési cselekmények között összefüggésnek kell lennie.
- 46 Márpedig az olyan egyszerű szociális és pénzügyi támogatás, mint amely az előzetes döntéshozatal iránti kérelemben szerepel, és amelyet az érintett harmadik országbeli állampolgárnak nyújtanak, önmagában nem alkalmas sem az üldöztetés megakadályozására, sem az ilyen cselekmények felderítésére, büntetőeljárás útján történő üldözésére és szankcionálására, következésképpen nem tekinthető úgy, mint amely biztosítja a 2004/83 irányelv 11. cikke ezen irányelv 7. cikke (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett (1) bekezdésének e) pontja által megkövetelt védelmet. Különösen azért van ez így, mivel a jelen esetben úgy tűnik, hogy az említett szociális és pénzügyi támogatás célja nem OA ilyen cselekményekkel szembeni védelmének biztosítása, hanem annak Mogadishuban való újbóli letelepedése.
- 47 Ilyen körülmények között az előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel érintetthez hasonló szociális és pénzügyi támogatás, amelyet az érintett harmadik országbeli állampolgár családja vagy klánja nyújt, nem tekinthető úgy, mint amely védelmet biztosít az e rendelkezések értelmében vett üldözési cselekményekkel szemben.
- 48 Másodsorban ebből az következik, hogy az ilyen szociális és pénzügyi támogatás nem releváns az állam által a 2004/83 irányelv 7. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében biztosított védelem hatékonyságának vagy rendelkezésre állásának értékelése szempontjából.
- 49 Ez annál is inkább így van, mivel az egyszerű gazdasági nehézségek főszabály szerint nem tartoznak az „üldöztetésnek” a 2004/83 irányelv 9. cikke értelmében vett fogalmába, így az ilyen nehézségek orvoslására irányuló szociális és pénzügyi támogatásnak főszabály szerint nincs hatása az üldözési cselekményekkel szembeni állami védelem elégséges voltának értékelésére.
- 50 A jelen ügyben, mivel a Bíróság rendelkezésére álló iratok nem tartalmazzak olyan információkat, amelyek alapján meg lehetne állapítani, hogy azon gazdasági nehézségek, amelyekkel OA a Mogadishuba való visszatérésekor szembesülhet, az említett irányelv 9. cikke értelmében vett üldözésnek minősülnek, e nehézségek nem tartoznak az e cikk értelmében vett „üldöztetés” fogalma alá, amely igazolná a menekült jogállás megadását és fenntartását.
- 51 Egyébiránt, noha a francia kormány a tárgyaláson rámutatott, hogy a súlyos anyagi nélkülözés releváns lehet a kiegészítő védelem nyújtása szempontjából, az előzetes döntéshozatal iránti kérelemben szereplő információkból kitűnik, hogy az alapeljárás és a Bíróság elé terjesztett kérdések nem arra vonatkoznak, hogy OA részesülhet-e a kiegészítő védelem által biztosított jogállásban, hanem a menekült jogállásának megszűnésére. E tekintetben ugyanis pontosítani kell, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekben a 2004/83 irányelv 2. cikkének e) pontjára történő hivatkozást, amely a „kiegészítő védelemre jogosult személy” meghatározását tartalmazza, a kérdést előterjesztő bíróság által

adott magyarázatokra tekintettel és a Bíróság rendelkezésére álló iratokban foglalt valamennyi információra tekintettel úgy kell érteni, hogy az az említett irányelv 2. cikkének c) pontjára vonatkozik, így kizárólag az alapeljárás felperese menekült jogállásának megszüntetésére vonatkozik.

- 52 Végezetül, amennyiben a kérdést előterjesztő bíróság kérdéseit úgy kell érteni, hogy e bíróság annak megállapítására összpontosít, hogy ha a Mogadishuban működő klánok a szociális és pénzügyi támogatásukon túl esetleg biztonsági jellegű védelmet is nyújtanak, az ilyen védelem figyelembe vehető-e annak vizsgálata során, hogy az állam által biztosított védelem megfelel-e a többek között a 2004/83 irányelv 7. cikkének (2) bekezdéséből fakadó követelményeknek, emlékeztetni kell arra, hogy annak megállapításához, hogy az érintett menekült üldöztetéstől való félelme már nem megalapozott, a védelmet nyújtó szereplő, illetve szereplők, amelyekre tekintettel a körülmények származási országban való megváltozásának ténylegességét értékelni kell, az ezen irányelv 7. cikke (1) bekezdése a) és b) pontjának megfelelően vagy maga az állam, vagy az államot, illetve az államterület egy jelentős részét ellenőrzésük alatt tartó pártok vagy szervezetek, ideértve a nemzetközi szervezeteket is (lásd ebben az értelemben: 2010. március 2-i Salahadin Abdulla és társai ítélet, C-175/08, C-176/08, C-178/08 és C-179/08, EU:C:2010:105, 74. pont).
- 53 Márpedig a jelen ítélet 38. és 43–46. pontjában felidézett követelményeknek megfelelően az ilyen biztonsági jellegű védelmet semmi esetre sem lehet figyelembe venni annak vizsgálata során, hogy az állami védelme megfelel-e a többek között az említett irányelv 7. cikkének (2) bekezdéséből eredő követelményeknek.
- 54 Harmadsorban, a kérdést előterjesztő bíróság azt kérdezi a Bíróságtól, hogy az érintett harmadik országbeli állampolgár családja vagy klánja által biztosított szociális és pénzügyi támogatás fennállása mindazonáltal figyelembe vehető-e annak meghatározása érdekében, hogy fennáll-e a 2004/83 irányelv 11. cikke ezen irányelv 7. cikke (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett (1) bekezdésének e) pontja értelmében vett üldöztetéstől való megalapozott félelem. Ezen, az Egyesült Királyság egyes bíróságai által elfogadott értelmezés szerint az érintett harmadik országbeli állampolgár családja vagy klánja által nyújtott szociális és pénzügyi támogatás ezen első rendelkezéseknek és az ezen irányelv 7. cikke (2) bekezdésének együttes értelmezéséből eredő védelmi követelményektől függetlenül alkalmas az ilyen félelem kizárására.
- 55 A 2004/83 irányelv 2. cikkének c) pontja szerint a menekült többek között harmadik ország olyan állampolgára, aki faji, illetőleg vallási okok, nemzeti hovatartozása, politikai meggyőződése avagy meghatározott társadalmi csoporthoz való tartozása miatti „üldöztetéstől való megalapozott félelme miatt” az állampolgársága szerinti országon kívül tartózkodik, és nem tudja, vagy „az üldöztetéstől való félelmében” nem kívánja annak az országnak a „védelmét” igénybe venni. Ha az ilyen félelmet igazoló körülmények megszűntek, a menekült jogállás ezen irányelv 11. cikke (1) bekezdésének e) pontja értelmében megszűnhet.
- 56 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a 2004/83 irányelv 2. cikkének c) pontjában szereplő, az üldöztetéstől való félelemre és a védelemre vonatkozó feltételek szorosan összefüggnek. Az e rendelkezésben hivatkozott védelem ugyanis – ahogyan az a jelen ítélet 47. pontjából kitűnik – az üldözési cselekménnyel szembeni védelem.
- 57 Így a Bíróság már megállapította, hogy ha az érintett állampolgárnak a származási országában fennálló körülmények miatt a 2004/83 irányelv 2. cikkének c) pontjában felsorolt öt ok közül legalább az egyik miatt fennáll a személyes üldöztetéstől való megalapozott félelme, akkor e körülmények azt bizonyítják, hogy a szóban forgó harmadik ország nem nyújt védelmet állampolgárának az üldözési cselekményekkel szemben (lásd ebben az értelemben: 2010. március 2-i Salahadin Abdulla és társai ítélet, C-175/08, C-176/08, C-178/08 és C-179/08, EU:C:2010:105, 57. és 58. pont). Az e rendelkezés értelmében vett üldözéssel szemben ténylegesen védelmet élvező harmadik országbeli állampolgár ugyanis nem tekinthető olyan személynek, aki megalapozottan tart attól, hogy üldöztetés áldozata lehet.

- 58 Ezenkívül ugyanezen körülmények, amelyek azt bizonyítják, hogy az érintett harmadik ország nem nyújt védelmet állampolgárának az üldözési cselekményekkel szemben, az okai annak, hogy ezen állampolgár nem tudja igénybe venni, illetve alapos okkal elutasíthatja származási országának az üldözési cselekmények megakadályozására vagy szankcionálására vonatkozó képességében megnyilvánuló védelmét (2010. március 2-i Salahadin Abdulla és társai ítélet, C-175/08, C-176/08, C-178/08 és C-179/08, EU:C:2010:105, 59. pont).
- 59 Következésképpen annak meghatározásához, hogy az érintett harmadik országbeli állampolgár a 2004/83 irányelv 2. cikkének c) pontja értelmében megalapozottan fél a származási országában való üldöztetéstől, figyelembe kell venni az e harmadik országban elkövetett üldözési cselekményekkel szembeni védelem fennállását vagy hiányát.
- 60 Mindazonáltal a harmadik országban fennálló üldözési cselekményekkel szembeni védelem csak akkor teszi lehetővé az e rendelkezés értelmében vett üldöztetéstől való megalapozott félelem hiányának megállapítását, ha megfelel a többek között az ezen irányelv 7. cikkének (2) bekezdéséből eredő követelményeknek.
- 61 Ugyanis, mivel az említett irányelv 2. cikkének c) pontjában szereplő, az üldöztetéstől való félelemre és az üldözési cselekményekkel szembeni védelemre vonatkozó feltételek – ahogyan az a jelen ítélet 56. pontjából kitűnik – elválaszthatatlanul összekapcsolódnak, azok nem vizsgálhatók külön védelmi szempont alapján, hanem azokat többek között az ugyanezen irányelv 7. cikkének (2) bekezdésében előírt követelményekre tekintettel kell értékelni.
- 62 Továbbá közelebbről a 2004/83 irányelv 1. cikkéből az következik, hogy e 7. cikk (2) bekezdése az érintett személy származási országában fennálló üldözési cselekményekkel szembeni védelmet illetően olyan minimumkövetelményeket állapít meg, amelyek adott esetben akadályát képezik annak, hogy az érintett személy menekült jogállást kapjon. Márpedig egy olyan értelmezés, amely szerint az e harmadik országban fennálló védelem kizárhatja az üldöztetéstől való megalapozott félelmet, még akkor is, ha nem felel meg ezeknek a követelményeknek, megkérdőjelezheti az ezen utóbbi rendelkezés által előírt minimumkövetelményeket.
- 63 A fenti megfontolásokra tekintettel az első, második és harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2004/83 irányelv 11. cikke ezen irányelv 7. cikke (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett (1) bekezdésének e) pontját úgy kell értelmezni, hogy az olyan magánszereplők, mint az érintett harmadik országbeli állampolgár családja vagy klánja által nyújtott esetleges szociális és pénzügyi támogatás nem felel meg az e rendelkezésekből eredő védelmi követelményeknek, ennél fogva az ilyen támogatás nem releváns az ezen irányelv 7. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti, állam által nyújtott védelem hatékonyságának vagy rendelkezésre állásának értékelése céljából, sem annak meghatározása érdekében, hogy fennáll-e az említett irányelv 11. cikkének az ezen irányelv 2. cikke c) pontjával együttesen értelmezett (1) bekezdésének e) pontja értelmében vett üldöztetéstől való megalapozott félelem.

A költségekről

- 64 Mivel ez az eljárás az alapügyben részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A harmadik országok állampolgárainak, illetve a hontalan személyeknek menekültként vagy a más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről és az e státuszok tartalmára vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2004. április 29-i 2004/83/EK tanácsi irányelv 11. cikke (1) bekezdésének e) pontját úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezésben a menekült jogállás megszűnésével kapcsolatosan szereplő „védelemnek” ugyanazon követelményeknek kell megfelelnie, mint amelyek e jogállás megadása tekintetében az ezen irányelv 2. cikkének a 7. cikk (1) és (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett c) pontjából következnek.
- 2) A 2004/83 irányelv 11. cikke ezen irányelv 7. cikke (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett (1) bekezdésének e) pontját úgy kell értelmezni, hogy az olyan magánszereplők, mint az érintett harmadik országbeli állampolgár családja vagy klánja által nyújtott esetleges szociális és pénzügyi támogatás nem felel meg az e rendelkezésekből eredő védelmi követelményeknek, ennél fogva az ilyen támogatás nem releváns az ezen irányelv 7. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti, állam által nyújtott védelem hatékonyságának vagy rendelkezésre állásának értékelése céljából, sem annak meghatározása érdekében, hogy fennáll-e az említett irányelv 11. cikkének az ezen irányelv 2. cikke c) pontjával együttesen értelmezett (1) bekezdésének e) pontja értelmében vett üldöztetéstől való megalapozott félelem.

Aláírások